

Σταυροαναστάσιμες προσωπικότητες της Ορθόδοξης εκκλησίας (Νικόλαος Πάτσαλος, θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1YwMBOQ>]

Η δύναμη της Αναστάσεως όπως την βιώνει και την περιγράφει ο Άγιος Συμεών, εντοπίζεται, στις μορφές Αγίων ανθρώπων της εποχής μας που πραγματικά Την έζησαν μυστικά. Η βιοτή τους αποδεικνύει έμπρακτα ότι έγιναν «σύμφυτοι τοῦ θανάτου και τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ»[44] και πως η Ανάσταση τελικά δεν είναι γεγονός του παρελθόντος αλλά οι συνέπειές της αγγίζουν το σήμερα[45]. Πρόκειται για τους μακαρίους ανθρώπους που αγωνιζόμενοι «μέχρι θανάτου»[46] με μοναδικό μέλημα να μην χάσουν την κοινωνία με το Χριστό έλαβαν μέρος «ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ»[47] με αποτέλεσμα «ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ και τοῦ Χριστοῦ»[48] κατά την ιερή Αποκάλυψη του Ιωάννου.

Τέτοιες σταυροαναστάσιμες προσωπικότητες έχει πολλές η Ορθόδοξος εκκλησία. Ο 19^{ος} αιώνας μπορεί να καυχηθεί για το «τῆς Ρωσίας ἀγλαΐσμα»[49] τον Άγιο Σεραφεΐμ του Σαρώφ ο οποίος πραγματικά ζούσε καθημερινά την Ανάσταση. Ο Αναστάσιμος χαιρετισμός «Χριστός Ανέστη» αποτελούσε για αυτόν τρόπο ζωής. Καθημερινά ομολογούσε ότι «Χριστός Ανέστη και Ἄδης ἐσκυλεύθη», χρησιμοποιώντας τον αναστάσιμο χαιρετισμό για να χαιρετίσει ή να απευθυνθεί σε οποιοδήποτε. Ακόμη, ο ισοστάσιος του Αγίου Σεραφεΐμ κατά τον γέροντα Σωφρόνιο του Έσσεξ[50], ο μεγάλος Άγιος του 21^{ου} αιώνα, Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης, είναι επίσης μια έντονα Αναστάσιμη Προσωπικότητα. Ο θάνατος για τον Άγιο Πορφύριο ήταν ανύπαρκτος, ώστε με τόλμη να λέει ότι ένοιωθε «αιώνιος»[51]. Μάλιστα κάθε φορά που κοινωνούσε των αχράντων μυστηρίων έλεγε ένα τροπάριο του Κανόνα της Αναστάσεως μεταλαμβάνοντας το θεανθρώπινο αναστημένο σώμα του Κυρίου. Συνεπώς, στα πρόσωπα των Αγίων, μπορούμε να διακρίνουμε το χαρισματικό πλαίσιο στο οποίο βιώνεται η Ανάσταση, σε αντίθεση με τον έντονο θεσμικό χαρακτήρα που προσλαμβάνει το Πάσχα από πολλούς.

Το Πάσχα λοιπόν, η «έορτή τῶν έορτῶν καὶ ἡ πανύγηρις τῶν πανυγήρεων»[52], μας δίνει μια καινούργια δύναμη που μεταβάλλει το ανθρώπινο σε θεανθρώπινο, το κοσμικό και το θεσμικό σε χαρισματικό και άφθαρτο. Ωστόσο, η ανακαινιστική και μεταμορφωτική πορεία προϋποθέτει την οντολογική βίωση του μυστηρίου του Σταυρού. Η Ανάσταση δεν έπεται ετεροχρονισμένα του Σταυρού αλλά βρίσκεται μέσα του και ταυτόχρονα με Αυτόν[53]. Τα πάντα είναι Σταυροαναστάσιμα χωρίς μονομέρειες και απομονώσεις. «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καὶ τὴν Ἁγία σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν»[54],

ψάλλουμε την Γ΄ Κυριακή των νηστειών. Το ισορροπημένο πνεύμα της χαρμολύπης μας προξενεί ένα «χαροποιόν πένθος»[55]. Ο οντολογικά Αναστάσιμος άνθρωπος είναι ο πονεμένος άνθρωπος που βιώνει το μυστήριο του Σταυρού[56].

Γι' αυτό, «ὅστις θέλει [...] ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρόν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω [...]»[57]. Η άρση του σταυρού και η απάρνηση του «παλαιοῦ ἑνατοῦ συν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ»[58] γίνονται τα εφελθήρια που ανάγουν στη «στενή καὶ τεθλιμμένη ὁδὸ» την «ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν»[59]. Ακριβώς στο ίδιο πνεύμα κινείται και η σκέψη του Αγίου Συμεών ο οποίος, προειδοποιεί: «Εἰ οὖν βούλει καὶ εἰ θέλεις/ τοῦ λαβεῖν τὸ Θεῖο Πνεῦμα,/ πιστεύσον Θεῷ τελείως,/ ἄρνησαι σαυτὸν ὡσαύτως,/ ἐπὶ ὧμων ἀδιστάκτως/ ἄρον τὸν σταυρόν καὶ λήψη,/ θάνον τῇ προθέσει, τέκνον,/ ἵνα μέτοχος γενήσῃ/ τῆς ζωῆς τῆς ἀθανάτου!»[60]. «Τὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν ἡνέωκται» για όποιον επιθυμεί να αγωνιστεῖ για να γίνεῖ μέτοχος της Αναστάσεως.

[Συνεχίζεται]

[44] Ρωμ. 6,5.

[45] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, *ό.π*, σελ.145.

[46] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 13, SC 104, 202*.

[47] Αποκ. 20, 5.

[48] Αποκ. 20,6.

[49] Από την Ακολουθία του Αγίου. Βλ. Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς, *Οσίου Σεραφεΐμ Του Σαρῶφ Βίος, μτφρ από τα Σερβικά: Βασιλική Νικολακάκη*, εκδ. « Το Περιβόλι της Παναγίας», Θεσσαλονίκη 1995, σελ.123.

[50] Βλ. Δαβίτη Δήμητρας, *Αναμνήσεις από τον γέροντα Σωφρόνιο του Έσσεξ*, εκδ. Άθως, Αθήνα ³ 2001,σελ. 85-88.

[51] Βλ. Αγίου Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, *ό.π*, σελ. 635.

[52] Αναστάσιμος Κανόνας ειρμός της η΄ωδής. Βλ. *Πεντηκοστάριο*, *ό.π*.

[53] Βλ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη, *ό.π*, σελ.672.

[54] Γ΄ Κυριακή Σταυροπροσκυνήσεως. Βλ. *Τριώδιον*, εκδ. Αποστολική Διακονία, Αθήνα 2010.

[55] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κεφάλαια Θεολογικά Και Πρακτικά Ρ΄(100), 8, SC 51, 82*

και Κατήχηση 2, SC 96, 258.

[56] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, *ό.π.*, σελ. 87.

[57] *Μρκ.* 8,34.

[58] *Κολ.* 3,9.

[59] *Μτθ.* 7,14.

[60] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Ύμνος 17, Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19Ε, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1990, σελ.199.